

ЕПІЗООТОЛОГІЧНІ ДАНІ ОТОДЕКТОЗУ КОТІВ У м. ОДЕСІ

К. В. Тимофєєва, аспірант

Одеський державний аграрний університет

У м. Одесі отодектозом хворіють коти на протязі всього року. Визначено що самці хворіють частіше ніж самки. Найбільш сприйнятливі до отодектозу котів тварини віком до 6 місяців.

Ключові слова. *Отодектоз, м'ясоїдні тварини, захворюваність, сезонність, кліщі.*

Отодектоз – це захворювання котів, собак, та інших м'ясоїдних тварин, що характеризується ураженням шкіри вушних раковин та зовнішнього слухового проходу [2, 3, 4].

Хвороба спричиняється акариформними кліщами виду *Otodectes cynotis* родини *Psoroptidae* ряду *Akariformes* [2].

Вперше цього збудника відкрив у собак Hering в 1938 р. На основі спільності морфологічних ознак кліщів у різних видів м'ясоїдних, їх відносять до одного виду *Otodectes cynotis* [1].

Отодектоз м'ясоїдних розповсюджений як у дикій природі так і в умовах мегаполісів. Так це захворювання реєструється на території України, Молдови, Білорусії, Росії, Німеччини, Швейцарії, Канади, Фінляндії та інших держав.

За даними В.І. Ільющенко та Л.С. Кулакової захворюваність серед безпритульних котів складає 60 - 70% [1, 2, 5].

Багато авторів стверджують, що найвища екстенсивність інвазії реєструється навесні та восени. А частіше за все вражаються молоді тварини. Але поряд з цим є думка що на відміну

від інших саркоптоїдозних захворювань отодектоз м'ясоїдних не має певної сезонності й проявляється в будь-яку пору року [2, 3].

Тому метою нашого дослідження було визначення епізоотологічної ситуації по отодектозу безпосередньо в м. Одесі. А саме вивчити сезонну, вікову та статеву динаміку отодектозу котів.

Мета роботи. Вивчити епізоотологічні дані отодектозу котів в м. Одесі.

Матеріали і методи. Матеріали наших досліджень були дані журналів амбулаторного прийому тварин, лабораторних і клінічних досліджень, що проводились на базі клініки ветеринарної медицини «Аіст». Проаналізовано дані за період з 2006 по 2008 роки.

Діагноз встановлювали за клінічними ознаками та дослідженнями зіскрібків з вушних раковин під малим збільшенням мікроскопу біолам (об 7 ок 20).

Результати досліджень. Нами було визначено, що отодектозом в м. Одесі коти хворіють на протязі всього року. Найбільш захворювання проявляється саме у березні і складає 12,33% , та восени – 11,05%. Це можна пояснити загальним зниженням резистентності організму тварини у ці пори року.

Таблиця 1. Річна динаміка отодектозної інвазії котів
в умовах м. Одеси (2006 – 2008 рр.)

Місяць	Кількість випадків захворювання котів на отодектоз				
	2006	2007	2008	Всього за 3 роки	% до загальної кількості за 3 роки
січень	2	3	5	10	6,49
лютий	1	4	3	8	5,19
березень	5	8	6	19	12,33
квітень	3	4	5	12	7,79
травень	6	2	2	10	6,49
червень	6	5	3	14	9,09
липень	5	6	1	12	7,79
серпень	4	3	3	10	6,49

вересень	6	2	2	10	6,49
жовтень	8	6	3	17	11,05
листопад	5	7	5	17	11,05
грудень	4	7	4	15	9,76
Всього	55	57	42	154	100,00

Таблиця 2. Сприйнятливість різних вікових груп котів до отодектозу в м. Одесі

Вікові групи	Кількість хворих котів	
	голів	%
1-6 місяців	40	26,0
6-12 місяців	27	17,5
12-24 місяці	34	22,1
більше		
24 місяців	53	34,4
Всього	154	100

Також нами з'ясовано, що із 154 хворих на отодектоз тварин самці хворіють у 61,7%, а самки у 38,3%. На нашу думку пояснюється тим, що самці ведуть більш активний спосіб життя.

Стосовно вікової динаміки можна зробити наступні висновки, що найбільш сприйнятливі тварини до 2-х років і це складає 65,6%.

Висновки

1. Захворювання отодектозом котів спостерігається на протязі всього року. Пік інвазії спостерігається весною та восени і складає 12,33% та 11,05% відповідно.
2. Самці в 1,6 разів частіше хворіють отодектозом ніж самки.
3. Найбільш сприйнятливі до отодектозу котів тварини віком до 2-х років і це складає 61,7%.

Література

1. *Ильященко В.И. Отодектоз плотоядных.// Ветеринария. – 1992. - №5. – С.41 – 45.*
2. *Кулакова Л.С. Морфология, биология возбудителя и разработка мер борьбы с отодектозом плотоядных.: автореф дис...канд. вет. Наук – Уфа, 1999. – 12 с.*
3. *Майоров А.И. Отодектоз (ушная чесотка). // Болезни пушных зверей. – М.: Колос, 1984. – С. 214 – 217.*
4. *Никольский С.Н. Саркоптоидозные клещи. // Паразитология и инвазионные болезни сельскохозяйственных животных. – М.: Агропромиздат, 1990. – С. 315 – 403 с.*
5. *Шустрова М.В. Биологические особенности клещей и борьба с отодектозом пушных зверей.: автореф. дис... исслед. вет. наук. – Л., 1990. – 17 с.*

Тимофеева К. В. Эпизоотогические данные отодектоза кошек в г. Одессе.

В г. Одессе отодектозом болеют кошки на протяжении всего года. Установлено, что самцы болеют чаще, чем самки. Наиболее восприимчивы к отодектозу кошек животные возрастом до 6 месяцев.

Ключевые слова. *Отодектоз, плотоядные животные, заболеваемость, сезонность, клещи.*

Timofeeva K. V. The epizootology of otodectosis of the cats in Odessa city.

In Odessa cats are taken ill with otodectosis throughout all year. It is established that males are ill more often than females. Animals age till 6 months are most susceptible to otodectosis of cats.

Key words. *Otodectosis, carnivorous, ticks, seasonal prevalence, disease.*